

Διαβούλευση για το νέο τοπικό πρόγραμμα Κυκλάδων Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας & Θάλασσας 2021 - 2027

Η Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) «Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.», μετά την πολυετή εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ), θα υποβάλει πρόταση στην πρόσκληση που δημοσίευσε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια & Θάλασσα» για τη νέα προγραμματική περίοδο, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 3 «Πρώθηση μια βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια & Θάλασσα (ΠΑΛΥΘ) 2021 - 2027».

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης προβλέπεται η πραγματοποίηση διαβούλευσης και η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της.

Σύντομη περιγραφή & σύνοψη βασικών στοιχείων για τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση προκειμένου να καταρτιστεί η τοπική στρατηγική

Η Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ)

Η πρώτη εφαρμογή των προγραμμάτων ΤΑΠΤοΚ στον τομέα της Αλιείας στη χώρα μας, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έγινε κατά την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 και αποτέλεσε την αρχή μίας νέας προσέγγισης στην πολιτική αλιευτικής ανάπτυξης των παράκτιων περιοχών. Κατά την προγραμματική περίοδο 2014 - 2020, για την προσέγγιση ΤΑΠΤοΚ διατηρήθηκε το βασικό στοιχείο της «εκ των κάτω προς τα άνω» προσέγγισης (bottom-up approach) στο σχεδιασμό πολυτομεακών τοπικών στρατηγικών, ενώ παράλληλα δόθηκε η δυνατότητα της πολυταμειακής προσέγγισης με ταυτόχρονη διεύρυνση των περιοχών εφαρμογής.

Η ΤΑΠΤοΚ αποτελεί μια σύγχρονη προσέγγιση στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της Ε.Ε., η οποία χαιρεί ευρείας αποδοχής και στον αλιευτικό τομέα. Η υλοποίηση μέτρων ανάπτυξης σε τοπικές αλιευτικές περιοχές μπορεί να επιφέρει πραγματική διαφορά στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων στις περιοχές αυτές, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εξεύρεση καινοτόμων απαντήσεων σε παλαιά και νέα προβλήματα του αγροτικού/αλιευτικού χώρου και να καταστεί ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη ευημερούντων τοπικών ικανοτήτων, εισάγοντας νέους τρόπους ικανοποίησης των αναγκών των περιοχών αυτών.

Οι βασικές αρχές στην εφαρμογή των προγραμμάτων ΤΑΠΤοΚ εξακολουθούν να είναι και στην περίοδο 2021 - 2027 οι εξής:

- Στρατηγικές ανάπτυξης σε τοπική βάση, που προορίζονται για σαφώς χωρικά προσδιορισμένες περιοχές.
- Τοπικές εταιρικές σχέσεις δημόσιου – ιδιωτικού τομέα, καλούμενες «Ομάδες Τοπικής Δράσης» (ΟΤΔ).
- Προσέγγιση «εκ των κάτω προς τα άνω», με εξουσία λήψης αποφάσεων για τις Ομάδες Τοπικής Δράσης όσον αφορά στην εκπόνηση και εφαρμογή μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.
- Πολυτομεακό σχεδιασμό και εφαρμογή της στρατηγικής με βάση την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων προκειμένου να υλοποιηθούν έργα σε διάφορους τομείς της τοπικής οικονομίας.

Η προσέγγιση ΤΑΠΤοΚ αποδεδειγμένα επιτυγχάνει τη βελτίωση του κοινωνικού κεφαλαίου μέσω:

- της δημιουργίας, της ενίσχυσης και της επέκτασης τοπικών δικτύων εντός και εκτός των ΟΤΔ,
- της ουσιαστικής συμμετοχής των τοπικών φορέων στην υλοποίηση του τοπικού προγράμματος,

- της δημιουργίας τυπικών και άτυπων σχέσεων μεταξύ των μελών,
- της ανάπτυξης κοινών δράσεων,
- της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ της ΟΤΔ και του τοπικού πληθυσμού και
- της ενίσχυσης των κοινών αξιών και της τοπικής ταυτότητας.

Παράλληλα, συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στη βελτίωση στοιχείων της τοπικής διακυβέρνησης μέσω:

- του συμμετοχικού και διαφανούς τρόπου λήψης αποφάσεων,
- της συνεχούς εκπαίδευσης του προσωπικού των ΟΤΔ,
- των προσφερόμενων υπηρεσιών ενημέρωσης και συμβουλών από την ΟΤΔ στον τοπικό πληθυσμό και στους δυνητικούς δικαιούχους,
- της δημοσιοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης του τοπικού προγράμματος,
- της συμβολής της ΟΤΔ στην προώθηση της καινοτομίας και της συνεργασίας αλλά και στη διαχείριση συγκρούσεων.

Ο στόχος Ενωσιακής πολιτικής 5: «Η Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες» (Europe closer to citizens)

Η προώθηση της βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας μέσω της υλοποίησης στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης (ΤΑΠΤοΚ - CLLD) αποτελεί εργαλείο υποστήριξης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ), της Θαλάσσιας Πολιτικής και της Πράσινης Συμφωνίας για την εκπλήρωση του Ενωσιακού στόχου 5: «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των τύπων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών».

Ως «**Βιώσιμη γαλάζια οικονομία**» θεωρούνται όλες οι τομεακές και διατομεακές οικονομικές δραστηριότητες, στο σύνολο της ενιαίας αγοράς, που σχετίζονται με τους ωκεανούς, τις θάλασσες, τις ακτές και τα εσωτερικά ύδατα, καλύπτουν τις νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και τις περικλειστές χώρες της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νεοεμφανιζόμενων τομέων και των μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, που αποσκοπούν στη μακροπρόθεσμη διασφάλιση της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής βιωσιμότητας και συνάδουν με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), (ιδίως με τον ΣΒΑ 14: Διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης), καθώς και με την περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης. Στο πλαίσιο Διεθνών και Ευρωπαϊκών στρατηγικών, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη Γαλάζια Οικονομία, με στόχο την ανάπτυξη ενός ισχυρού, βιώσιμου, ανθεκτικού και κλιματικά ουδέτερου μοντέλου, λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο της ως απαραίτητου και κρίσιμου τομέα για την επίτευξη των στόχων τόσο της Πράσινης Συμφωνίας όσο και του Σχεδίου Ανάκαμψης.

Η ανάπτυξη μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από συμπράξεις μεταξύ τοπικών φορέων που συμβάλλουν στη ζωτικότητα των παράκτιων κοινοτήτων και οικονομιών, καθώς και των κοινοτήτων και οικονομιών εσωτερικών υδάτων. Οι στρατηγικές της ΤΑΠΤοΚ πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι τοπικές κοινότητες σε περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εκμεταλλεύονται καλύτερα και επωφελούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία, αξιοποιώντας και ενισχύοντας τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς, κοινωνικούς και ανθρώπινους πόρους της οικείας περιοχής. Κάθε τοπική σύμπραξη πρέπει, ως εκ τούτου, να εξασφαλίζει ισορροπημένη συμμετοχή και εκπροσώπηση όλων των ενδιαφερομένων μερών που συμβάλλουν στην τοπική βιώσιμη γαλάζια οικονομία.

Οι πολιτικές ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, -και ειδικότερα αυτή της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων-, είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στην άμβλυση των ανισοτήτων που χαρακτηρίζονται από γεωγραφική διασπορά, επειδή συμβάλουν στοχευμένα στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων μέσω της χρήσης των κατάλληλων αναπτυξιακών εργαλείων που είναι διαθέσιμα σε τοπικό επίπεδο. Οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης έχουν ως βασικό χαρακτηριστικό τον «εκ των κάτω προς τα άνω» σχεδιασμό, δημιουργώντας έτσι τις προϋποθέσεις για μία στενή, συνεχή και πολυεπίπεδη συνεργασία μεταξύ πολλών (μικρών και μεγάλων) συντελεστών σε τοπικό επίπεδο, όπως αιρετοί, τοπική διοίκηση, εκπρόσωποι επιχειρήσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών. Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να στοχεύουν κατά βάση στην κοινή διαχείριση φυσικών πόρων, στην ενίσχυση των οικονομικών διασυνδέσεων, στη δημιουργία δικτύων σε διάφορα επίπεδα, στην ανάπτυξη κοινών υποδομών και στην προαγωγή καινοτόμων, έξυπνων και πράσινων πολιτικών.

Οι τοπικές στρατηγικές που θα σχεδιαστούν θα συμβάλλουν -μεταξύ άλλων- και στην άμβλυση των ανισοτήτων σε δια- και ενδο-περιφερειακό επίπεδο σε τομείς όπως το επίπεδο εκπαίδευσης, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, η «αίσθηση» παροχής κοινωνικής υποστήριξης και η προσβασιμότητα σε υπηρεσίες κυρίως σε απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές.

Η Προτεραιότητα 3 του ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027

Κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 η προσέγγιση ΤΑΠΤοΚ θα αποτελέσει, για μια ακόμα φορά, ένα βασικό εργαλείο ανάπτυξης των παράκτιων αλιευτικών περιοχών, ως ξεχωριστή Προτεραιότητα στο ΠΑΛΥΘ 2021 – 2027 για το 14% των πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ).

Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 3 αφορούν σε:

- Αύξηση της ανθεκτικότητας και ενίσχυση της τοπικής οικονομίας στοχευμένων περιοχών με γνώμονα τη γαλάζια ανάπτυξη και την ανάπτυξη μηχανισμών διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο
- Προώθηση του καινοτόμου και έξυπνου μετασχηματισμού του τοπικού παραγωγικού συστήματος με την ενίσχυση και διαφοροποίηση της τοπικής παραγωγής στη βάση της έξυπνης εξειδίκευσης
- Ενδυνάμωση της νησιωτικής και παράκτιας επιχειρηματικότητας και των τοπικών συνεργατικών σχημάτων
- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες, προωθούν την ένταξη και ωφελούν την τοπική κοινωνία ενισχύοντας την ικανότητά της να δρα.

Το αναπτυξιακό όραμα που τίθεται στο πλαίσιο του Προγράμματος “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα” στην προγραμματική περίοδο 2021-2027, συνοψίζεται στο εξής:

«Μετάβαση σε μια ανθεκτική, ανταγωνιστική και περιβαλλοντικά φιλική αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, αρμονικά ενταγμένων στο πλαίσιο της κυκλικής και ενεργειακά αποδοτικής οικονομίας, με έμφαση στη γνώση, την καινοτομία και την αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης, και την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών ώστε να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία».

Στρατηγικές για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας και την προώθηση της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας σε παράκτιες και εσωτερικές περιοχές

Η Προτεραιότητα 3 θα πρέπει να συμβάλει, με τις δράσεις που θα υλοποιηθούν μέσω των τοπικών προγραμμάτων, σε μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και μπλε επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής.

Παράλληλα, θα πρέπει να ικανοποιούνται και οι διατάξεις της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) Καν. (ΕΕ) 1380/2013, που έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμες από περιβαλλοντική άποψη και υπόκεινται σε διαχείριση που είναι συμβατή με τους στόχους της επίτευξης οικονομικών και κοινωνικών οφελών, καθώς και οφελών στον τομέα της απασχόλησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 51 του Καν. (ΕΕ) 2021/1139 στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 3, το ΕΤΘΑΥ στηρίζει την εφαρμογή της θαλάσσιας πολιτικής και την ανάπτυξη μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας μέσω:

- α) της προώθησης μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή,
- β) της προώθησης μιας ολοκληρωμένης διακυβέρνησης και διαχείρισης της θαλάσσιας πολιτικής, μεταξύ άλλων μέσω του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες, και της θαλάσσιας περιφερειακής συνεργασίας,
- γ) της ενίσχυσης της μεταφοράς και της αξιοποίησης της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογίας στη βιώσιμη γαλάζια οικονομία,
- δ) της βελτίωσης των θαλάσσιων δεξιοτήτων, των γνώσεων και της ανταλλαγής κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών δεδομένων σχετικά με τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία,
- ε) της ανάπτυξης δεξαμενών έργων και καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων.

Πιο συγκεκριμένα, οι στρατηγικές για την τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων για την Προτεραιότητα 3, θα πρέπει να βασίζονται σε ανάλυση SWOT και ειδικότερα:

α) στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των παράκτιων αλιευτικών κοινοτήτων, όπως η σημαντική οικονομική και κοινωνική σημασία της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης για τις τοπικές παράκτιες κοινότητες, η δυνατότητα παραγωγής ποιοτικών προϊόντων που απευθύνονται τόσο στην τοπική αγορά όσο και στη διεθνή, η μεγάλη ακτογραμμή που αμβλύνει το «χωρικό» ανταγωνισμό των δραστηριοτήτων της γαλάζιας οικονομίας, κ.α.

β) στον εντοπισμό και στην προσπάθεια εξάλειψης των αδυναμιών των παράκτιων αλιευτικών κοινοτήτων όπως η περιορισμένη δυνατότητα εμπορίας και προώθησης των αλιευτικών προϊόντων από τους παραγωγούς λόγω αδύναμων και μη ορθώς διαμορφωμένων αλυσίδων παραγωγής και εμπορίας, η δυσκολία υιοθέτησης καινοτομιών και προσαρμογής στις νέες, συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, η

έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας και η εσωστρέφεια, οι χαμηλοί δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας (π.χ. πληθυσμιακή γήρανση/έλλειψη βασικών υποδομών υγείας και εκπαίδευσης), κ.α.

γ) στις ευκαιρίες ανάπτυξης των παράκτιων αλιευτικών περιοχών όπως η αύξηση της κοινωνικής αποδοχής της αλιείας (ιδίως της παράκτιας), της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης από τις τοπικές κοινωνίες, η δυνατότητα ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στους κλάδους αυτούς σε τοπικό επίπεδο, η δυνατότητα προώθησης δράσεων προστασίας και αποκατάστασης οικοσυστημάτων, οι δυνατότητες υλοποίησης δράσεων κατάρτισης και δια βίου μάθησης από το ΠΑΛΥΘ, η δυναμική που παρουσιάζει ο αλιευτικός τουρισμός και οι περιβαλλοντικές υπηρεσίες και η ενσωμάτωσή τους σε ένα ολοκληρωμένο, τοπικό και ποιοτικό τουριστικό προϊόν, η προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, κ.α.

δ) στις απειλές του εξωτερικού περιβάλλοντος όπως η επιβάρυνση του περιβάλλοντος από άλλες - παράκτιες και μη - δραστηριότητες, η έλλειψη ρευστότητας η οποία παρατηρείται έντονα ιδιαίτερα στον αλιευτικό κλάδο κ.α.

Στο πλαίσιο της υποβολής της πρότασης για το νέο τοπικό πρόγραμμα Κυκλάδων, Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας & Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) 2021 – 2027, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. ξεκινά ευρεία διαβούλευση με τον τοπικό πληθυσμό και τους φορείς των Κυκλάδων, προκειμένου:

- να επιλεγθεί το εταιρικό σχήμα και η περιοχή παρέμβασης
- να διαγνωσθούν οι ανάγκες που έχει η περιοχή και να ιεραρχηθούν
- να καθοριστεί η τοπική στρατηγική και οι παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν, βάσει των αναγκών της περιοχής.

Το σχέδιο του τοπικού προγράμματος θα περιλαμβάνει δράσεις δημοσίου και ιδιωτικού χαρακτήρα:

Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην ανάπτυξη της περιοχής, με την αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των τοπικών περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων, την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, την ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων και την ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας στην περιοχή.

Ενδεικτικά στο πλαίσιο της γαλάζιας ανάπτυξης των περιοχών παρέμβασης δύναται να χρηματοδοτηθούν:

- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες, προωθούν την ένταξη και ωφελούν την τοπική κοινωνία.
- Εισαγωγή καινοτομίας, ορθών πρακτικών ή/και υλοποίηση επενδύσεων για την αξιοποίηση και ανάδειξη του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος.
- Παρεμβάσεις και έργα για την αύξηση της ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας των περιοχών, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, τη βελτίωση της καθημερινότητας μέσω χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), της ανάπτυξης του επιπέδου υγείας και εκπαίδευσης, κλπ.
- Δράσεις για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής, της ισότητας των φύλων, της άρσης των αποκλεισμών και της παροχής ίσων ευκαιριών.
- Παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (ανακύκλωση, ενεργειακή αποδοτικότητα, χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)) και της βιοποικιλότητας στις παράκτιες περιοχές.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού και των εμπλεκόμενων φορέων που συνδέονται με το Natura 2000.

Δικαιούχοι της εν λόγω δράσης είναι οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και οι εταιρείες τους, δημόσιοι φορείς, καθώς και συλλογικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του αλιευτικού ή περιβαλλοντικού ή κοινωνικού τομέα που εδρεύουν ή/και δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ανωτέρω παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει έως το ποσό των 400.000€ ανά πράξη, ενώ για άυλες ενέργειες, μικρές προμήθειες ή άλλες συναφείς ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε πράξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 60.000€.

Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

Οι παρεμβάσεις έχουν στόχο την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία και υλοποιούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή αποδεδειγμένα δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην περιοχή παρέμβασης. Οι επιχειρήσεις που δύναται να χρηματοδοτηθούν είναι οι μικρές και πολύ μικρές σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής.

Ενδεικτικά δύναται να χρηματοδοτηθούν (βάσει των όρων και προϋποθέσεων του Καν. (ΕΕ) 2021/1139):

- Δράσεις ενίσχυσης της μικρής παράκτιας αλιείας.
- Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας, με έμφαση στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες, προωθούν την ένταξη και ωφελούν την τοπική κοινωνία.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων (εκπαίδευση, κατάρτιση) σε επιλεγμένες δραστηριότητες κομβικές για τις περιοχές παρέμβασης.
- Εισαγωγή καινοτομίας, ορθών πρακτικών ή/και υλοποίηση επενδύσεων για την αξιοποίηση και ανάδειξη του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος.
- Δράσεις για τη στήριξη της τοπικής απασχόλησης (επιχορηγήσεις επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης, απασχόλησης νέων και ανέργων, προγράμματα δεύτερης επιχειρηματικής ευκαιρίας, κλπ.).
- Στήριξη της δημιουργίας διακλαδικών δικτύων και συνεργειών (αλιεία, εμπορία, εστίαση/τουρισμός) για την ανάπτυξη και διάθεση πιστοποιημένων τοπικών προϊόντων (τοπικά συστήματα τροφίμων).
- Παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (ανακύκλωση, ενεργειακή αποδοτικότητα, χρήση ΑΠΕ) και της βιοποικιλότητας στις παράκτιες περιοχές.
- Ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της τοπικής γαλάζιας οικονομίας, για παράδειγμα στον τουρισμό (αλιευτικός, βιοματικός, καταδυτικός, κλπ.), στις περιβαλλοντικές υπηρεσίες και στις πολιτιστικές θαλάσσιες δραστηριότητες.
- Ενθάρρυνση της ανάπτυξης και της παραγωγής νέων προϊόντων ή απόδοσης προστιθέμενης αξίας σε ήδη υπάρχοντα και προώθηση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων.
- Αξιοποίηση περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων περιοχών σημαντικής περιβαλλοντικής αξίας πχ λιμνοθάλασσες με τη μορφή οικο-αλιευτικών δραστηριοτήτων (ειδικές μορφές τουρισμού).
- Ανάπτυξη ικανοτήτων (πχ παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών) για επιλεγμένες δραστηριότητες, διαφορετικές ή συμπληρωματικές αυτών που ήδη ασκούν οι δυνητικά ωφελούμενοι.
- Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της οικοτεχνίας, με έμφαση στην ενθάρρυνση της ενεργής συμμετοχής των γυναικών και ειδικών ομάδων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ανωτέρω παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει έως το ποσό των 400.000€ ανά πράξη.